

Norges Colonialgrossisters Forbund

Prisutjevningsordningen for melk. Høring av nye forskrifter

Det vises til brev av 25.mai 2007 fra Landbruks - og matdepartementet vedlagt høringsnotat og utkast til ny forskrift om prisutjevningsordningen for melk.

Det har i lengre tid vært bebudet verdivurdering av Tine av hensyn til å skape virksommere konkurranse i markedet for norsk meieriforedling gjennom å innføre et normert egenkapitalavkastningskrav til Tines foredling av meierivarer.

Bl.a. i lys av dette er det merkelig å sette en høringsfrist på 3 uker på forslag til gjennomføring av en helt annen modell og under forutsetning av at den bebudede verdivurdering av Tine stanses. Det er også en underlig forvaltningsprosess å klarere forslagene på forhånd med noen aktører slik høringsnotatet gir uttrykk for.

Forslagene mangler konkurransefaglig vurdering - uheldig å styre konkurranse gjennom offentlige avgifter

En hovedbegrunnelse for denne hastehøring foregis av LMD å være å sikre og styrke konkurransen i meierisektoren. Vi savner i kapittel 1.2 Bakgrunn en beskrivelse av den faktiske konkurransesituasjon i dette marked, om de større endringer i markedsordningen for melk de senere år som det vises til virkelig har ført til den bedring av konkurransen som var forespeilet og vi savner en konkurransefaglig vurdering av forslagene.

LMD hevder i høringsnotatet at ved å dimensjonere avgifter og tilskudd slik som foreslått. Blir Tine BA som dominerende aktør, stilt overfor ”en strengere økonomisk akkord relativt til andre aktører” og at dette i seg selv vil være et sterkt og virksom konkurransepolitisk tiltak. Det er prinsipielt meget betenkelig når sektormyndigheter forsøker å bruke avgifter og tilskudd som konkurransepolitisk virkemiddel.

Det riktige ville vært å slutføre arbeidet med å finne frem til et normert egenkapitalavkastningskrav. Dette ville kunne gi en langsiktig og markedsrettet løsning i stedet for kortsiktige manipuleringer av tilskudd og avgifter.

På den annen side kan det være nødvendig kortsiktig og i påvente av verdivurdering av Tines meieriforedling, med tiltak for å styrke konkurrentene til Tine for å motvirke at rammebetingelsene idag ikke tillater virksom konkurranse med rimelig fortjeneste for Tines konkurrenter.

Viktige forutsetninger for slike tiltak. De burde uansett være midlertidige i påvente av fastsetting av kapitalavkastningskrav for Tine som gir mer langsiktig og balansert konkurransesituasjon

Tiltak av denne type bør være slik at de likebehandler alle meieriforedlere i Norge.

Det bør ikke skje en øket støtte til norsk foredling på en måte som indirekte medfører en påplussing av en allerede sterk tollbelastning på import - osten som reduserer konkurranse fra denne import (inngående toll rundt 27 kr. per kilo ost).

Den høye reelle tollbelastning på melk (for tiden kr.4,17 – 4,46 per liter melk) minkes riktignok marginalt relativt sett ved at den norske forbruker må betale noe høyere melkepris som følge av foreslåtte tiltak.

Men det er ikke riktig å la norske forbrukere betale slike tillegg gjennom øket pris på meieriproduktene i en tid da det internasjonale samfunn i EU og WTO arbeider med å redusere støtte som er koblet til produksjon.

Forutsetningene er ikke tilfredstilt

Disse forutsetninger er ikke tilfredstilt i forslaget fra LMD. Kun Synnøve Finden og Q-Meieriene får en ”ytterligere redusert avgift/økt tilskudd” i 4 år frem til 1.7.2011 og ikke andre mindre meieriforedlere. Denne forskjellsbehandling vil hemme konkurransen og mangfoldet både ved at det blir vanskeligere for små foredlere av meieriprodukter å overleve og ved at det blir mer problematisk for nye videreforedlere å etablere seg.

At myndighetene styrer mer midler til produkter under EØS - avtalen fører også indirekte til en styrking av importvernet. Vi anser at dette kan være problematisk i forhold til EØS – avtalen, men vi kan ikke se at dette har vært vurdert i høringsnotatet.

At økt statlig tilskudd/ redusert avgift for Synnøve Finden og Q – på 12 øre per liter melk skal finansieres av prisstigning på dagligvarehandelens produkter til forbrukerne, er uheldig.

Både Tine og Synnøve Finden får gjennom forslagene forbedret sin konkurranseevne i forhold til importert ost og for Synnøve Findens del med så mye som over 4 kroner per kilo. Konkurransesituasjonen for utenlandske osteeksportører forverres i stedet for den forbedring som art. 19 i EØS – avtalen forutsetter.

Norges Colonialgrossisters Forbund representerer ca. 60 % av dagligvarehandelen i Norge, en bransjegren med rundt 50000 årsverk

Oslo, 14.juni 2007

Norges Colonialgrossisters Forbund
Steinar B. Kringlebotten
Adm.direktør